

5.SZ. ŐZIKE BÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAM

2025.

BEVEZETÉS

Az 5 sz. Ózike Bölcsőde a Nyíregyházi Gyermekjóléti Alapellátási Intézmény egyik tagintézményeként működik városunkban, a belvárostól távolabb, lakótelepi házak ölelésében. Nevelésünk, gondozásunk a családi gondoskodással együtt, azt kiegészítve szolgálja a ránk bízott kisgyermek egészségesebb testi, lelki fejlődését. Fontosnak tartjuk, hogy a hozzánk beíratott gyermekek a lehető legjobb ellátásban részesüljenek és gyermekszerető, lelkiismeretes, szakemberek vegyék körül őket. Ennek megvalósulása érdekében célkitűzésünk, hogy szakmailag felkészült, tapasztalt, megfelelő empátiával és toleranciával rendelkező dolgozók segítsék a gyermekek napközbeni ellátását. Mindig igyekszünk megfelelni a kihívásoknak, ezzel növeljük a szülők bizalmát, elégedettségét.

2. KAPCSOLÓDÁSOK JOGSZABÁLYI -ÉSRELEVÁNS MÓDSZERTANI SZABÁLYZÓKKAL

2.1. Működéssel kapcsolatos szabályzók

- 1991. évi LXIV. törvény a gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről
- 1997. évi XXXI törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban Gyvt.)
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről
- 328/2011.(XII.29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 235/1997.(XII.17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 369/2013.(X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 62/2011.(VI.30.) VM rendelet a vendéglátó-ipari termékek előállításának és forgalmazásának élelmiszerbiztonsági feltételeiről
- NYMJV Közgyűlésének 54/2011.(XII.16.) önkormányzati rendelete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényből adódó egyes feladatok végrehajtásáról

2.2. Foglalkoztatási jogviszonnyal kapcsolatos szabályzók

- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- 257/2000.(XII.26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról.

- Tudástár – Csecsemőtáplálás a bölcsődében (2021)
https://issuu.com/magyarbolcsodekegyesulete/docs/tudastar_minibolcsodeknek_csecsemotaplalas_oldalak
- Tudástár - Kisgyermek táplálása a bölcsődében (2021)
https://issuu.com/magyarbolcsodekegyesulete/docs/kisgyermek_taplalas_issuu
- Tudástár - Csecsemő és kisgyermek élelmezése a bölcsődében (2022)
- Gyermekek napközbeni ellátásához illeszkedő standard – Bölcsődei ellátást nyújtó intézmények (2022)
https://bddsz.hu/sites/default/files/2022-02/Bolcsodei_ellatast_nyujto_intezmenyek_standard_220216_fin.pdf

3. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT- ÉS TERÜLET JELLEMZŐI

3.1. Az alapellátás célcsoportja

A bölcsőde olyan szolgáltató intézmény, amely a családban nevelkedő 20 hetes kortól 3 éven aluli kisgyermekek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jólétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi/etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével, kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalat-szerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíti a harmonikus fejlődést.

Az a bölcsődés gyermek, aki a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében. A bölcsőde vállalhatja a hat éven aluli sajátos nevelési igényű gyermek nevelését, gondozását, amennyiben az ellátáshoz szükséges tárgyi feltételekkel rendelkezik.

3.2. Időszakos gyermekfelügyeleti szolgáltatás célcsoportja

Bölcsődei szabad férőhelyek esetén az alapellátáson túl időszakos gyermekfelügyelet biztosítására is sor kerülhet térítési díj ellenében, külön szolgáltatásként - ezt bármely család igénybe veheti. Az alapellátáson túli időszakos gyermekelhelyezés díját a fenntartó határozza meg. Az időszakos gyermekfelügyeletet során alkalmazzuk a fokozatos szülővel történő adaptációt. Figyelembe vesszük a bölcsődei nevelés alapelveit és biztosítjuk a személyi és tárgyi feltételeket.

A telek nagysága 3370 m², melyből a bölcsőde alapterülete 1120 m², a zöldövezet 1250 m² és a terasz 1000 m². Egész évben folyamatos az igény a bölcsődei ellátásra. A jelentkező gyerekek többsége a környező panel negyedből érkezik a bölcsődénkbe, de a város minden részéből jelentkeznek szülők, akik már korábban is kapcsolatban álltak az intézményünkkel (a szülő idejárt, testvér vagy rokon gyerek gondozottunk volt). A bölcsődénkbe jelentkező gyermekek szülei egyre nagyobb elvárást támasztanak az intézményünkkel szemben, amelynek lehetőségeinkhez mérten igyekszünk megfelelni.

3.3.2. Nagycserkesz: Ellátandó területhez tartozik még Nagycserkesz község, amely a megyeszékhelytől 15 km távolságra helyezkedik el. Lakosságának száma csaknem 1700 fő.

4. BÖLCSŐDÉNK KAPCSOLATAI

4.1. Intézményen belüli kapcsolatok

A bölcsődénkben dolgozó kisgyermeknevelők és az ő feladatuk ellátását segítők összehangolt, szervezett munkája, kapcsolata teszi eredményessé a kisgyermek napközbeni ellátását. A minőségi munka irányításáért maga a bölcsődevezető felel. Elkötelezettek vagyunk az iránt, hogy munkánkat valamennyi munkatárssal karöltve, a jó minőség szellemében végezzük, és folyamatosan a legjobb tudásunk szerint igyekszünk tökéletesíteni.

A családokkal való kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan alkalmazni ezeket.

Családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel. Az újonnan felvett gyermekeknél a családlátogatás - a lehetőségekhez mérten, és előzetes megbeszélés alapján – a beszoktatás előtt történik. Célja, a gyermekkel való ismerkedés, valamint a szülőkkel történő jó kapcsolat kialakítása. A „saját” kisgyermeknevelő és a társ-kisgyermeknevelő otthonában keresi fel a leendő bölcsődés gyermeket és családját, ahol a szülők jelenlétében ismerkedhetnek egymással. Ez a találkozás módot ad arra, hogy a kisgyermeknevelő megismerje a gyermek eddigi életét, szokásait, egyéniségét, megfigyelje a gyermek számára biztosított mozgás- és játéktérületet, a játékait. Információkat szerez a gyermek napirendjéről, étkezési módjáról, önállóság szintjéről, a családban elfoglalt helyéről, valamint benyomást szerez számos olyan körülményről, amely hatással lehet a mozgás-, figyelem- és értelmi fejlődésére. A szülő és a gyermek is megismerhetik a kisgyermeknevelőt. Az otthoni környezetben a szülők oldottabban

A délutáni hazamenetelkor a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőt:

- az étkezésekkel kapcsolatos tapasztalatairól,
- a gyermek mivel töltötte napja nagy részét,
- milyen hangulata volt,
- a délutáni alvásáról,
- új szokásairól.

A gyermekkel törődő, fejlődéséért felelősséggel tartózó kisgyermeknevelő nemcsak a pozitívumokat, hanem a kedvezőtlen információkat is elmondja, hiszen ezt a gyermek érdeke úgy kívánja. A szülő számára őszintévé, hitelessé válik a kisgyermeknevelő, ha korrekt, tapintatos magatartással tud olyan problémát közölni, amire mind neki, mind a szülőnek kötelessége odafigyelni és megoldást találni.

Egyéni beszélgetés

A kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, vagy a bölcsődevezető.

A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

Szülőcsoportos beszélgetés

A szülőcsoportos beszélgetések tematikus beszélgetések a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésszókészlet bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések jó irányba befolyásolják a szülők nevelési szokásait.

Szülői értekezlet

A szülők általános és az adott gyerekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyerekeket érintő, a szülőkkel közösen hozandó döntések előkészítését szolgálja.

Augusztusban a bölcsődébe jelentkezett gyermekek szülei részére szervezzük, a beszoktatás, a házirend, a napirend, és a bölcsőde életéről tájékoztatjuk a megjelenteket.

Októberben minden bölcsődébe járó gyermek szüleinek tartunk szülői értekezletet, ahol a bölcsőde nevelési-gondozási programjával ismerkedhetnek meg, illetve a szülői munkaközösségi és az érdekképviselői tagok megválasztására is ekkor kerül sor.

Április hónapban tájékoztató jellegű értekezletet tartunk a leendő óvodások szülei részére, illetve egyéb bölcsődével kapcsolatos kérdéseket szoktunk megvitatni. Ilyenkor beszéljük meg

5. SZEMÉLYI FELTÉTELEINK

A bölcsőde személyi feltételei

A gyermekek nevelését és gondozását szakképzett kisgyermeknevelők végzik. Az ideális kisgyermeknevelő jellemzője az érzelmi melegség, a „gyermekszeretet”. A gyermekszeretet a bölcsődénkben nevelt gyermekek érdekeit figyelembe véve, határozottságot nem nélkülöző, gyermekközpontú, érdeklődő, biztonságot nyújtó viszonyulást jelent. A gyermek a kisgyermeknevelőre biztos pontként tekint, közelséget keres nála. A kölcsönös kötődés, mindkét fél részéről ragaszkodással jár. Az Őzike Bölcsődében a gyermekek nevelését és gondozását 15 fő kisgyermeknevelő látja el.

Kisgyermeknevelők végzettsége:

csecsemő és gyermekgondozó
csecsemő- és kisgyermekgondozó
kisgyermek gondozó nevelő
alapfokozat BA Csecsemő- és kisgyermeknevelő

A kisgyermeknevelők munkáját segítik:

szakképzett bölcsődei dajkák
élelmezésvezető szakképesítésű dolgozó
szakképzett szakácsnő
konyhai kisegítők
mosónő
udvari munkás

Azok a bölcsődei dolgozók, akik nem kisgyermeknevelői munkakörben dolgoznak, akkor tudják eredményesen segíteni a munkát, ha ismerik a szerepüket a bölcsőde egészében. Olyan empatikus képességgel kell rendelkezniük, amely alkalmassá teszi őket arra, hogy megfelelő társaik legyenek a kisgyermeknevelőknek.

6. TÁRGYI FELTÉTELEINK

Épület:

A tetőszerkezet 2008. évben lett kicserélve.

2010-ben nyílászáró csere, külső épületszigetelés történt.

2015-ben fűtés-korszerűsítésre került sor,

2016-ban három gondozási egység teljes körű felújítása valósult meg.

üveges ajtóval kapcsolódnak egymáshoz. A gondozási alapterületük az előírásnak megfelelő. Berendezésüknél, a játékok kiválasztásánál a gyermekek életkori sajátosságait, eltérő igényeit, pedagógiai- és egészségügyi szempontjait is figyelembe vesszük. Játék készletünk változatos és bőséges. A csoportszobákban funkciósarkok vannak kialakítva pl.: babakonyha, szerelőpult, puhasarok. A szekrények nyitott polcain a gyermekek számára elérhető helyen építő játékok, kisautók, Montessori tornyok, könyvek és az alkotó tevékenységhez szükséges eszközök is megtalálhatóak. 2018-ban a beépített szekrények cseréje megtörtént, a fali burkolatot modernizálták, minden csoportszobában új szőnyegek lettek elhelyezve.

- *Vezetői iroda:* Itt fogadjuk az intézményünkbe érkező szülőket, valamint itt zajlanak a szülőkkel és a dolgozókkal az egyéni megbeszélések. Az elektronikus levelezés és adatszolgáltatás is itt történik. Az irodák helyisége 2018-ban teljes körű felújításon esett át (festés, beépített szekrény korszerűsítése, laminált padló cseréje).
- *Gazdasági, ill. élelmezésvezetői iroda:* Itt történik a bölcsőde gondozottjainak az étlapkészítése, az áru megrendelése és a napi létszámnak megfelelően a nyersanyag-kiszabot elkészítése. Ez a helyiség is felújításra került (beépített átépítés, laminált padló cseréje).
- *Mosó-vasaló helyiség:* 2018-ban a mosoda-vasaló helyiség teljes körű felújításon esett át, aljzat és falburkolat cseréje történt. A helyiség előírásoknak megfelelő.
- *Főzőkonyha:* jelenleg 130 adagos. 2003. január 1-től bevezettük és alkalmazzuk a HACCP rendszert. 2018-ban teljes körű felújításon esett át, aljzat-, falburkolat cseréje történt, beépített szekrények korszerűsítése zajlott. Konyhai eszközök is beszerzésre kerültek (nagy konyhai robotgép, tűzhelyek, gázszámolyok, illetve nagy elektromos tűzhely). Mindemellett a konyhában szellőztető rendszert építettek ki.
- *Hűvelőkészítő, szárazáru raktár, zöldségraktár és előkészítő:* az előírásoknak megfelelőek.
- *Szociális helyiségek:* 2018-ban kialakításra került egy akadálymentesített WC. Az 1-2 csoporton biztosították az akadálymentes közlekedést, illetve az igazgatási rész megközelítését. a férfiöltöző, zuhanyzó és mosdó (a földszinten), a női öltöző (az emeleten), két zuhanyzó és három mosdó biztosítja a dolgozók öltözési lehetőségét.
- *Játsszókert:* gyermekközpontú, nagy- tágas, forgalmas úttól távol, három részre tagolt. Rögzített és bőséges mobil mozgásfejlesztő játékok segítik egész évben a gyerekek szabad levegőn való játékát. Az árnyat adó fáink védelmet nyújtanak a tűző nap melege ellen. 2018-ban eszközbeszerzés valósult meg, udvari fajtáékok kerültek beszerzésre (fa kismozdony, kerti pad, homokozó árnyékoló).

lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre. A kisgyermeknevelő személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és annak családjára is, ebből kifolyólag a kisgyermeknevelő felelős tudásának szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciájának fejlesztéséért.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A személyi- és tárgyi környezet állandósága, a „saját” kisgyermeknevelői-rendszer, a felmenőrendszer, a csoport- és helyállandóság növeli a gyermek érzelmi biztonságát. Minden gyermeknek van „saját” kisgyermeknevelője. Ő szoktatja be és a bölcsődében töltött idő alatt ő gondozza és neveli a gyermeket. A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását. A nevelés-gondozás mellett ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapját, számontartja az újabb fejlődési állomásokat, a MINIPED online rendszerben pedig havonta, illetve három havonta digitális formában dokumentálja azokat.

A folyamatos napirend biztosítja a gyermek számára a tájékozódási lehetőséget, a stabilitást, a kiszámíthatóságot, és ez növeli a biztonságérzetét. A biztonság nyújtása magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

A fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területén érvényesülnie kell, mely hozzásegíti a kisgyermeket az alkalmazkodáshoz, a változások elfogadásához, az új dolgok megismeréséhez és a jó szokások kialakulásához.

Az egyéni bánásmód érvényesítése

A nevelés alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése, biztosítva ezzel a pozitív én-kép kialakulását.

A gyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a felnőtt őszinte érdeklődése, figyelme, megbecsülése, a kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség biztosítása. A kisgyermeknevelő szeretetteljes odafordulással, a megfelelő környezet kialakításával segíti a gyermeket, figyelembe véve az életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát. Fontos, hogy a gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, ha sajátos nevelési igényű, ha viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A kisgyermeknevelő elfogadja, tiszteletben tartja

megfelelő érzelmi-, értelmi-, mozgásfejlődését. A biztonságos környezet lehetőséget ad új tapasztalatok gyűjtésére, kísérletezésére, felfedezésére, más gyermekekkel való kapcsolatteremtésre, örömteli játéokra. Törekszünk arra, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből a körülöttük lévő világra nyitott, érdeklődő, fogékony, önállóan gondolkodni tudó emberek váljanak. Segítjük őket abban, hogy elsajátíthassák a társadalmi együttélés alapvető szabályait, amelyek elősegítik a társadalomba való beilleszkedésüket.

7.1.3. Nevelési feladatok

A bölcsődei nevelés feladata a gyermek testi-és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése.

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsőde, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségének megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg. A családi és a bölcsődei nevelésnek összhangban kell lennie. Törekedni kell az egymás közötti egyenrangú kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolatra, mely elengedhetetlen feltétele a kisgyermek harmonikus fejlődésének. A szülő ismeri legjobban a gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, segítve ezzel a kisgyermeknevelőt az egyéni bánásmód kialakításában.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A harmonikus testi és lelki fejlődéshez szükséges az egészséges és biztonságos környezet megteremtése, a fejlődés támogatása, a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése. Egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultur-higiénés szokások kialakulásának segítése. Szükség esetén speciális szakemberek bevonásával prevenciós és korrekciós feladatok ellátása. A betegségek megelőzése érdekében naponta biztosítjuk /az időjárás függvényében/ a megfelelő időtartamú szabadlevegőn való tartózkodást, a gyermekek életkorának megfelelő étrendet, melynél fontos szerepe van a vitaminellátásnak.

Érzelmi fejlődés és társas kompetenciák fejlesztése

A derűs légkör biztosítása, az adaptációval járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, ill. csökkentése, a gyermekek segítése az átélt nehézségei feldolgozásában. A kisgyermeknevelő és a gyermek közötti szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése. Az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban élés helyzeteiben, az én tudat egészséges

Kisgyermeknevelők tanulással kapcsolatos feladatai

A bölcsődés korú gyermekeknek a tanulásban nagy szerepe van az utánzásnak. Ez fokozza a felnőttek felelősségét, hisz minden tevékenységünk, megnyilvánulásunk minta a gyermek számára. A beszéd fontos eleme a tanulásnak. A kommunikációs helyzetek a beszélgetés, kérdés, közlés, elősegítik a gondolkodás fejlődését, a tanulás eredményességét. A spontán tanulási helyzetek mellett szükség van a kisgyermeknevelő által tervezett tanulásra is, pl. színek, formák, természet megismerésére. Az a szerencsés és kíváncsi, ha maga a tevékenység vonzza a gyermeket, a tanulás öröme, élménye motiválja.

Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és a gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése.

A nevelésnek, az ismeretek átadásának legfontosabb területe a gondozás. A kisgyermeknek egészséges fejlődésének, boldog, aktív, tevékeny életének elengedhetetlen feltétele a gondozás adta nevelési lehetőségek kiaknázása. Csak az egyéni gondozás során nap, mint nap újra erősödő személyi kontaktus nyújthatja a felnőtt és a gyermek összetartozásának, együttműködésének élményét. Ennek alapján jöhet létre a gyermeknek olyan érzelmi biztonsága, amelyben valóban aktív és tevékeny tud lenni. Fontosnak tartjuk, hogy a gondozási műveletekre elegendő időt biztosítsunk, hiszen a legjobban szervezett gondozási tevékenység is csak akkor lehet pozitív, ha a gyermek aktív résztvevője lehet a gondozási helyzeteknek, ami egyben a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele is. A gyermek jó közérzettel, és örömmel próbálkozik, ha közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a kisgyermeknevelőink pozitív megerősítéssel, dicsérrel jutalmazták. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak a személyiség alakulására. A jól szervezett, rugalmas és folyamatos napirendünk a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt és folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, továbbá megteremti az önállóság és az aktivitás lehetőségét. A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események – öltöztetés, tisztázás, étkezés, alvás - a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremti meg, s egyben kiiktatják a felesleges várakozási időt.

Kisgyermeknevelők gondozással kapcsolatos feladatai

- szeretet, empátia,
- megfelelő légkör biztosítása
- a gyermek próbálkozásaihoz kellő idő biztosítása,

Megismertetjük őket az egészséges ételekkel, az ételek nevével. Az ízléses tálalással a gyermek széperzékét fejlesztjük. Kisgyermeknevelőink mindig szem előtt tartják, hogy a gyermekek saját étvágyuk szerint fogyasszanak az ételből. Ezáltal elősegítik, hogy amit szeret, abból szívesen, jóízűen fogyasszon, de nem erőltetik, amit nem szeret, viszont a számára ismeretlen ételeket és ízeket a kisgyermeknevelő biztatására megkóstolja. A jó hangulatú, derűs étkezések az önállóságot is elősegítik. Mind a napirend, mind az étkezési sorrend abban játszik nagyon fontos szerepet, hogy a gondozási műveletek, az étkezés időpontjai is minden nap közel azonos időpontban kerülnek egy-egy gyermeknél sorra. A kanál önálló használatát az ún. „kétkanalas” módszerrel vezeti be. Az egyik kanállal a gyermek önállóan próbálkozik, a másikkal pedig a felnőtt eteti, próbálkozásainak elegendő időt biztosítva. Ebben a korban a gyermekek az önállóság és a fejlettség különböző fokán állnak, így szinte „névre szólóan” étkeztetjük a gyermekeket, például: pépesítve, darálva, apró kockában, szeletben, kiskanállal, nagykanállal, kétfülű bögre használatával, stb. Az aprólékos előkészület érdekében a konyhai dolgozók és a kisgyermeknevelők szorosan együttműködnek. Mivel a bölcsődénk saját konyhával és szakácsnővel rendelkezik. A diétás étkezés igénybevétele csak orvosi igazolással kérhető.

Kisgyermeknevelők étkezéssel kapcsolatos feladatai

Mindezek mellett kisgyermeknevelőink fontosnak tartják azt is, hogy a gyermekek jó étvágyáról gondoskodjanak a következő feltételek megteremtésével:

- aktív játéktevékenység biztosítása,
- a sok szabad levegőn tartózkodás - mozgás – a jó hangulat,
- kiegyensúlyozott légkör,
- ízléses tálalás,
- megfelelő mennyiségű étel
- korhoz, egyéni igényhez igazodó étkezés,
- az étkezések közti időben – édesség mellőzése,
- az önállóság biztosítása – megfelelő berendezés, étkezési eszközök,
- kellő idő az étkezésre,
- elegendő alvás.

Szobatisztaságra nevelés

A szobatisztaság komoly lépés a kisgyermek szociális fejlődésében. Fontos a kisgyermeknevelő és a gyermek jó kapcsolata. Erre a gyermekek többsége kb. 2 éves kor körül érik meg,

- A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival, saját mintanyújtásával színesíti. Tanácsok, ötletek adása: amikor a kisgyermeknevelő segít, a gyermeknek nem azt mondja meg, hogy mit csináljon, hanem abban vannak a segítségére, hogy amit elkezdett, azt hogyan folytassa.
- A gyermek elmélyült játékához biztosítja a nyugodt légkört, az elegendő időt és helyet, hogy a kisgyermek érdeklődéssel forduljon a környezete felé, kedve legyen ismerkedni az őt körülvevő világgal és tevékenykedni abban.
- Célszerű berendezéssel biztosítja a gyermekek testi épségének, egészségének és nyugalmanak védeltségét, így kiküszöböli a balesetveszélyt és a felesleges tilalmakat.
- Biztosítja az öntevékenység és a szabad választás lehetőségét. A játékok a nap folyamán mindig elérhetőek, a gyermek bármikor beléphet és kiléphet a tevékenységből.
- Hozzásegíti a gyermeket ahhoz, hogy sikerélménye legyen. A gyermek számára nagy öröm, ha a felnőtt észreveszi, nyugtázza, szavakba foglalja tevékenységét. A kisgyermeknevelő keresi a lehetőséget a gyermek tevékenységének elismerésére, dicséretére.

A folyamatos és rugalmas napirend teszi lehetővé, hogy a gyermek a lehető legtöbb időt tölthesse játékkal a nap folyamán.

- A játéktevékenységet a gyermek magától fejezheti be vagy a kisgyermeknevelő előzetes kérése után. A már használaton kívül levő játékeszközöket állandó helyükre teszi – mintát követő módon – amiben a gyermekek is részt vehetnek.

Nagy hangsúlyt fektetünk az optimális, ingergazdag környezet kialakítására, a nyugtató színharmóniára és arra, hogy a játékkészlet összeállításának pedagógiai szempontjai érvényesüljenek. A játék pedagógiai értékét az határozza meg, hogy mennyire alkalmas változatos, értékes tevékenységmódok kibontakozására, tartós-e, a gyermekek érdeklődésének megfelelő-e? Minél több tevékenységre ad alkalmat egy-egy játékeszköz, annál változatosabb tapasztalatokhoz juthatnak, tehát jobban fejlődhetnek a gyermekek.

Arra törekszünk, hogy a játékszerek ösztönözzék a gyermekek tevékenységét, és segítsék elő a korosztálynak megfelelő tevékenységi módok kibontakozását. A játékok színe, nagysága, formája fokozhatja pedagógiai értéküket azáltal, hogy felkeltik a gyermekek érdeklődését, vonzzák, csalogatják őket. Változatos, színes játékkészlet segíti az önálló, szabad játékot, a gyermekek aktivitásának, kreativitásának kibontakozását:

- a manipulációs játékok: Montessori korongok, kockák, kosarak, vödörök stb.

ne legyen túl laza vagy szoros, vagyis a mozgásban ne akadályozza őket.

Mondóka, ének

A bölcsődei ének-zenei nevelés jelentőségét abban látjuk, hogy a nevelés csaknem minden területével közvetve vagy közvetlenül kapcsolatban van:

- Fejleszti a gyermekek harmonikus, koordinált mozgását és ritmusérzékét.
- A daltól kellemes hangulatba, pozitív érzelmi állapotba került gyermek fogékonyabb, érdeklődőbb, érzelmileg is kiegyensúlyozottabb lesz.
- A kisgyermeknevelők tisztán, szép szövegkiejtéssel hangulatosan énekelnek. Ennek hatására segítik a beszéd fejlődését olyan módon, hogy a jól artikulált dal helyesen ejtett hangzóit a gyermek megfigyeli - mert a mondóka és az ének ritmusa lassúbb, tagoltabb a beszédnél – ez által a gyermeknek több ideje van megérteni és pontosabban utánozni azt. E hatás így a beszédképesség fejlődését nemcsak minőségileg javítja, hanem időben is előrébb hozza.
- A közös öröm, az éneklés, (mesélés, mondókázás) együttes élménye olyan érzelmi kapcsolatot teremt, amely a gyermek személyiség-formálásának egyik legnemesebb területe, az összetartozás csíráinak első megnyilvánulása lesz.
- A zörejek, a beszéd, a zenei hangok a környezet megismeréséhez segítik a gyermeket és megkönnyítik a tájékozódást a világban.
- A dalok hallgatása és éneklése közben fejlődik a gyermek hallása, ritmusérzéke, éneklési készsége, alkotókedve. Formálja ízlését, esztétikai fogékonyságát, érzékennyé teszi a környezet hangjai iránt.

A bölcsődei ének-zenei nevelés eszközei: ritmikus mondókák és gyermekdalok, különböző hangszerek.

A kisgyermeknevelők ének-zenei neveléssel kapcsolatos feladatai:

- Elsősorban a néphagyományunkból merítve versekkel, mondókákkal, énekes játékokkal, népdalokkal ismertetik meg a gyermekeket. Nincs szó direkt tanításról, nincs szükség rá, mert az énekléssel mintát adnak, melynek hatására kedvet kapnak a gyermekek az utánzásra.
- Rövid, a kisgyermek életkorának megfelelő, értékes dalanyag kiválasztása.
- Egy dal eléneklésénél, egy egyszerű vers vagy mondóka eljátszásánál fontos szerepet kap a hangsúly, a szöveg, a dallam, a hangszín és a hozzá tartozó mozgás is, így komplex hatás éri a gyermekeket.

összeállított ének-zenei anyag. Segítségünkre van már a beszoktatás időszakában, a szülőtől történő elválás során. Segít az érzelmi biztonság kialakulásában, megteremtésében. Megnyugtatja, jókedvre deríti a kisgyermeket, és a későbbiekben is az évszakok váltakozását, jeles napokat, ünnepeket követő gyermekdalok megismertetése során, a hallás utáni utánzás révén formálódik zenei ízlésük, fejlődik a gondolkodásuk, gyarapszik a szókincsük és segít a társas kapcsolatok, közösség kialakulásában.

Folyamatosan igyekszünk szinten tartani és új ismeretekkel gazdagítani tudásunkat. Ezen kívül közös kisgyermeknevelői továbbképzés anyagaként is foglalkozunk ének-zenével a 0-3-éves korosztály vonatkozásában. Az újonnan megjelenő ajánlott szakirodalmat figyelemmel kísérik. Az ének-zene által a kisgyermeknevelő és a gyermek kapcsolata elmélyül, bensőségesse, meghitté válik. Ez nagyon fontos a kisgyermek harmonikus fejlődése szempontjából, hogy a mai rohanó világunkban derűs érzelmileg gazdagabb és kiegyensúlyozottabb emberekké váljanak a gyermekek.

Vers, mese, bábozás

A vers, a mondóka, a mese szorosan összefüggnek, és nagy hatással vannak a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére. Egy vers elmondásánál is figyelembe kell venni annak ritmusát, a hangszínekkel lehet játszani. Egy néhány szavas mondókát is érdekessé tehetünk, ha játszunk a ritmussal, a hangszínnel vagy változtatjuk a tempót. A bábokkal előadott mese, vers fejleszti és színesíti a gyermekek fantáziáját, akik a kisgyermeknevelők közös bábelőadásait mindig szívesen és boldogan fogadják.

A vers és a mese hatása a kisgyermekre:

- Hat az érzelmekre, a versnek, a mondókának a ritmusa, a mesének pedig a tartalma.
- Nagy hatással van a kisgyermek érzelmi, értelmi – a gondolkodás, az emlékezet, a képzelet, a figyelem – valamint a szociális fejlődésükre. A látás, a hallás, belső képpé alakul, elraktározódik az emlékezetükben. Minél több inger éri őket, annál szívesebb lesz az fantáziájuk.
- A szereplővel való azonosulás fejleszti az empátiát.
- Fejleszti a gyermekek beszédképességét, bővíti szókincsüket.
- Elősegíti az önismeret fejlődését.
- A gyermekek egyszerre mulatnak, gyönyörködnek, szemlélődnek, játszanak.

Egyéb tevékenységek

Az örömforrásai az „én csinálom” élmények együttességének, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermeknek bármikor bekapcsolódhatnak, és kiléphetnek az adott tevékenységből. Az önkéntesség nagyon fontos. Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez, megoldásához, a környezet megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, falevél gyűjtögetése talicskába, makkok gyűjtögetése vödörbe stb.).

8. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

8.1. Az igénybevétel módja

A jelentkezés a bölcsődénkbe egész évben folyamatos. Az igénylő a bölcsődei ellátást a szolgáltatás igénybevételét megelőző legfeljebb két hónapon belül a bölcsőde vezetőjénél kérelmezheti. A gyermek felvételéről vagy elutasításáról a szülőt/törvényes képviselőt írásban értesítjük. A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

A felvételt kérheti:

- a szülő
- a szülő hozzájárulásával:
- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos vagy a háziorvos,
- a család- gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság.

A bölcsődei ellátás megszűnése

- a gyermek a 3. életévét betöltötte, óvodába felvételt nyert
- a gyermek a 4. életévét betöltötte
- a szülő kérelmére
- egyéb ok
- ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa

- nevelésben rendelt el a gyámhatóság
- családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb nettó munkabér összegének a 130%-át.

A szükséges dokumentumok kitöltése után a gyermeknek megkezdődik a bölcsődei ellátása.

9. TÁJÉKOZTATÁS

A bölcsődei szolgáltatásról az érdeklődők több módon is tájékozódhatnak:

- Az önkormányzat helyi rendelete tartalmazza a bölcsődéssel kapcsolatos eljárási rendet.
- A bölcsődékben mind személyesen, mind telefonon vagy akár honlapon keresztül is lehet tájékoztatást kérni.
- A bölcsődén belül szülői értekezletek, hirdetmények, valamint a szülők és a bölcsőde dolgozói közötti beszélgetések, illetve a gyermek családi füzeté teszik folyamatossá az információcserét. A családi füzetben a „saját” kisgyermeknevelő rendszeres írásbeli tájékoztatást ad a gyermek fejlődéséről.

Használata lehetőséget ad a családi és bölcsődei nevelés összehangolására, ezáltal javítja a nevelés-gondozás minőségét, nem helyettesíti a közvetlen kapcsolatot, a napi interakciós helyzetet, hanem kiegészíti azokat. Természetesen elsősorban a gyermekről szól, az ő fejlődését, kapcsolatait, személyiségét tükrözi, az őt nevelő-gondozó felnőttek számára. A szülő írása lényegében arról szól, hogy a gyermek milyen nevelői magatartás, módszer következtében hogyan fejlődött. A kisgyermeknevelők képet kapnak tehát a kisgyermek szokásairól, a fejlődéséről, ugyanakkor a szülői magatartásról és a családi légkörről is. Ez azért fontos, mert a kisgyermeknevelőnek ismernie kell a szülő viszonyulását a kisgyermekhez, hogy ahhoz tudja igazítani a bánásmódját és szükség esetén kompenzálni, korrigálni vagy pótolni tudja a családi hatásokat. A kisgyermeknevelők arra törekednek, hogy írásaik tartalmas közlések legyenek, hogy a szülők elegendő információt kapjanak. Az aprólékos gondossággal leírt pillanatképek, sokat mondanak a szülőnek, továbbá arra ösztönözheti, hogy otthon hasonlóképpen próbálkozzanak a gyermek nevelésével-gondozásával. A szakemberek által igényesen elkészített írás olyan értékeket közvetít a család számára, amelyek hozzájárulnak a gyermekek testi-lelki egészségvédelméhez, a szülői kompetencia erősítéséhez. A bölcsődékben a szülők többsége partner a családi füzet használatában, gyakran válaszolnak a kisgyermeknevelő bejegyzéseire, visszajelzéseikkel segítik a munkánkat. Az évek során az is előfordult, hogy a későbbiekben, a pontos

0-3 éves kisgyermek joga, hogy

- biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkörben élhessen, fejlődhessen
- fejlődéséhez szükséges feltételek biztosítva legyenek
- veszélyhelyzetben azonnali segítséget kapjon
- szükség esetén szakemberek segítsék fejlődését
- lehetősége legyen a játékhoz, tapasztalatok szerzéséhez
- fogyatékoság vagy rossz szociális körülmények esetén is megkapjon minden segítséget a lehetséges fejlődéshez, a jobb életminőséghez
- rendszeres egészségügyi felügyeletben részesüljön

A szülő joga, hogy

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését, gondozását bízta
- ismerje meg a nevelési, gondozási elveket, melyek alapján gyermekét nevelik, gondozzák,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőktől,
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét
- a bölcsőde működéséről véleményt mondjon
- javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban
- panaszával az Érdekképviselői Fórumhoz forduljon

A szülő kötelessége, hogy

- amennyiben igénybe veszi a szolgáltatást, úgy fogadja el a bölcsőde házirendjét

Személyes gondoskodást végzők:

A személyes gondoskodást végzők jogainak védelmével kapcsolatos szabályok vonatkozásában irányadó (jogi) dokumentumok: Szociális Munka Etikai Kódexe, Munka Törvénykönyve (2012. évi I. törvény), Kjt. (1992. évi XXXIII. törvény), Etv. (2003. évi CXXV. törvény). Ezen előírások mellett az érdekképviselői fórum, a közalkalmazotti tanács, a szakszervezet és az esélyegyenlőségi referens hivatott biztosítani, hogy jogaikat érvényesíteni tudják.

A kisgyermeknevelő joga, hogy

- alakítsa a bölcsőde életét, a nevelési, gondozási elveknek megfelelően
- módszereket szakmailag önállóan gyakorolja,
- munkájához szükséges feltételek biztosítottak legyenek

- A szakdolgozók közül, igyekeznek minél többen elvégezni a Csecsemő- és kisgyermeknevelő BA szakot, szeretnék a tudásukat magasabb szintre emelni.

11.2. Bölcsődei dajkák

A képesítéshez kötött munkaköröket a 15/1998.(IV.30.) NM rendelet 1. sz. és 2. sz. melléklete írja elő. Minden jogszabályban előírt, képesítéshez kötött munkakörben, szakirányú képesítéssel rendelkező munkatársak állnak közalkalmazotti jogviszonyban.

A bölcsődei dajka munkakört szakképzett bölcsődei dajka látja el.

11.3. Konyhai dolgozók

Az intézményünkben HACCP rendszer működik az ellátottak ételmezését továbbra is ennek megfelelően kívánjuk folytatni. Évente egy alkalommal az ételmezésvezető a konyhai dolgozók részére helyi továbbképzést szervez, amit a HACCP dokumentációjában rögzít. Az ételmezésvezető három évente kötelező továbbképzésen vesz részt.